

COMISIA EUROPEANĂ

Bruxelles, 19.3.2012
COM(2012) 142 final

2012/0071 (NLE)

Propunere de

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

**de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2011/344/UE privind acordarea de
asistență financiară din partea Uniunii pentru Portugalia**

EXPUNERE DE MOTIVE

La 17 mai 2011, Consiliul a acordat Portugaliei, la cererea acesteia, asistență financiară (Decizia de punere în aplicare 2011/344/UE a Consiliului) pentru susținerea unui program solid de reforme economice vizând restabilirea încrederii, facilitarea întoarcerii economiei la o creștere sustenabilă și asigurarea stabilității financiare a Portugaliei, a zonei euro și a UE.

În conformitate cu articolul 3 alineatul (9) din Decizia 2011/344/UE, Comisia a efectuat, împreună cu FMI și în colaborare cu BCE, a treia evaluare a progreselor înregistrate în implementarea măsurilor convenite, precum și a eficacității și a impactului social și economic al acestora.

Ținând seama de evoluțiile economice, fiscale și financiare recente și de măsurile de politică, Comisia consideră că, pentru a garanta atingerea obiectivelor programului, sunt necesare unele modificări limitate ale condițiilor de politică economică pe care s-a bazat asistența, conform explicațiilor din considerentele modificărilor propuse ale deciziei de punere în aplicare a Consiliului.

2012/0071 (NLE)

DECIZIE DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

de modificare a Deciziei de punere în aplicare 2011/344/UE privind acordarea de asistență financiară din partea Uniunii pentru Portugalia

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară¹, în special articolul 3 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 3 alineatul (9) din Decizia de punere în aplicare 2011/344/UE a Consiliului, Comisia a efectuat, împreună cu Fondul Monetar Internațional (FMI) și în colaborare cu Banca Centrală Europeană (BCE), a treia evaluare a progreselor înregistrate de autorități în implementarea măsurilor convenite, precum și a eficacității și a impactului social și economic al măsurilor respective.
- (2) În urma evaluării s-a constatat că respectarea condițiilor impuse pentru cel de-al patrulea trimestru din 2011 este satisfăcătoare. În 2011, deficitul public a scăzut sub obiectivul de 5,9 % din PIB, acesta fiind estimat în prezent la aproximativ 4 % din PIB, deși acest lucru s-a realizat prin recurgerea, ca măsură excepțională, la un transfer din fondurile de pensii ale băncilor către sistemul public de asigurări sociale în valoare de aproximativ 6 miliarde de euro (aproximativ 3½ % din PIB). Bugetul pentru 2012 este compatibil cu atingerea obiectivului de deficit de 4½ % din PIB, în conformitate cu programul. Eforturile politice de sprijinire a stabilității sistemului financiar continuă. Băncile din Portugalia depun eforturi pentru respectarea cerințelor de capital mai stricte prevăzute de program, ținând seama și de implicațiile care decurg din cerințele Autorității bancare europene de evaluare a datoriei suverane la prețurile pieței, de programul special de inspecție la fața locului și de transferul fondurilor de pensii ale băncilor la sistemul de asigurări sociale. Se înregistrează, de asemenea, progrese în ceea ce privește reformele pentru piața muncii și cea a produselor: s-a ajuns la un acord cu partenerii sociali cu privire la o reformă cuprinzătoare și ambițioasă a pieței muncii și s-a înaintat Parlamentului o revizuire semnificativă a legii-cadru privind concurența, care va crea condiții pentru un regim eficace de aplicare a regulilor concurenței. Programul de privatizare este în curs de implementare în conformitate cu noua lege-cadru. Vânzarea companiei de energie (EDP) și vânzarea companiei de rețele electrice (REN) sunt încheiate și există o strategie de restructurare a întreprinderilor deținute de stat. Cadrul juridic privind achizițiile publice se îmbunătățește, iar cadrul juridic pentru piața locuințelor se află în curs de modernizare. Se înregistrează progrese semnificative în reforma sistemului judiciar,

¹ JO L 118, 12.5.2010, p. 1.

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

La articolul 3,

(1) alineatul (6) se înlocuiește cu următorul text:

„(6) În 2012 Portugalia adoptă următoarele măsuri, conform prevederilor Memorandumului de înțelegere:

(a) Măsurile definite la literele (b) și (c), care se ridică la cel puțin 9,8 miliarde EUR, se includ în bugetul pe 2012. Se iau măsuri suplimentare, în special în ceea ce privește cheltuielile, pentru a elimina orice eventual decalaj rezultat din evoluțiile bugetare din 2012. Guvernul va adopta un buget suplimentar în luna martie, în care sunt încorporate diferite elemente precum implicațiile transferului fondurilor de pensii ale băncilor la sistemul public de asigurări sociale, acordul cu Regiunea Autonomă Madeira, impactul fiscal al deteriorării perspectivelor economice, scăderea cheltuielilor cu dobânzile și strategia pentru plata arieratelor. Bugetul suplimentar va păstra neschimbat obiectivul privind deficitul public pentru 2012 (de 4½ % din PIB).

(b) Portugalia trebuie să vizeze o reducere a cheltuielilor în 2012 de cel puțin 6,8 miliarde EUR, inclusiv o reducere a salariilor și a forței de muncă din sectorul public, reduceri ale pensiilor, o reorganizare amplă a administrației centrale, eliminarea redundanțelor și a altor acțiuni ineficiente, reducerea transferurilor către întreprinderile de stat, reducerea numărului de administrații municipale și comunale, reduceri în sectorul învățământului și al sănătății, reducerea transferurilor către autoritățile regionale și locale și reduceri ale cheltuielilor de capital și ale altor cheltuieli, astfel cum se prevede în program.

(c) În ceea ce privește veniturile, Portugalia pune în aplicare măsuri în valoare totală de aproximativ 3 miliarde EUR, inclusiv lărgirea bazei TVA prin reducerea scutirilor și prin reorganizarea listelor de bunuri și servicii care fac obiectul unor rate reduse, intermediare și superioare, creșterea accizelor, lărgirea bazelor de impozitare a venitului și a profitului prin reducerea deducerilor fiscale și limitarea regimurilor speciale, asigurarea convergenței dintre deducerile fiscale aplicate în cazul pensiilor și cele aplicate veniturilor din salarii și modificări ale impozitului pe proprietate prin reducerea substanțială a scutirilor. La aceste măsuri se vor adăuga acțiuni de combatere a evaziunii fiscale, a fraudei și a economiei subterane.

(d) Portugalia adoptă măsuri care să contribuie la consolidarea gestionării finanțelor publice. Portugalia pune în aplicare măsurile prevăzute în noua lege privind cadrul bugetar, care cuprind elaborarea unui cadru bugetar pe termen mediu și instituirea unui Consiliu fiscal independent. Cadrul bugetar la nivel local și regional trebuie substanțial consolidat, în special prin prezentarea opțiunilor-cheie de aliniere la cerințele noii legi privind cadrul bugetar a actelor legislative respective referitoare la finanțare. Portugalia intensifică raportarea și monitorizarea în domeniul finanțelor publice și consolidează normele și procedurile de execuție bugetară. Guvernul portughez pregătește o strategie pentru validarea și plata arieratelor. Strategia va stabili criteriile de prioritate pentru plata creditorilor, precum și măsurile de guvernare pentru a asigura un proces de plată echitabil și transparent în toate sectoarele. Portugalia instituie un cadru juridic și instituțional mai puternic în vederea evaluării riscurilor bugetare înainte de angajarea într-un contract de tip parteneriat public-privat (PPP). De asemenea, Portugalia adoptă o lege care să

reglementeze crearea și funcționarea întreprinderilor de stat la nivel central, regional și local. Portugalia nu se angajează în niciun contract nou de tip PPP și nici nu creează întreprinderi de stat înainte de instituirea noii structuri juridice.

(e) Administrația publică locală din Portugalia cuprinde în prezent 308 de municipii și 4 259 de comune. Portugalia elaborează un plan de consolidare pentru a reorganiza și a reduce în mod semnificativ numărul acestor entități. Schimbările respective vor intra în vigoare la începutul următorului ciclu electoral local.

(f) Portugalia modernizează administrația fiscală prin crearea unei entități unice, reducerea numărului de birouri municipale și eliminarea problemelor care persistă în sistemul de contestații în domeniul fiscal.

(g) Portugalia pune în aplicare acordul financiar cu Regiunea Autonomă Madeira.

(h) Portugalia adoptă măsuri pentru a îmbunătăți eficiența și sustenabilitatea întreprinderilor de stat la nivel central, regional și local. Portugalia implementează o strategie pentru restructurarea întreprinderilor de stat și reducerea gradului de îndatorare al acestora și pentru asigurarea unor condiții mai bune pentru finanțarea de pe piață. Portugalia implementează această strategie pentru a ajunge la un echilibru operațional la nivel de sector până la sfârșitul anului 2012.

(i) Portugalia continuă implementarea programului de privatizare. În mod concret, în 2012, trebuie vândute participațiile sectorului public în cadrul GALP, TAP și ANA și trebuie să se lanseze privatizarea diviziei de transport de marfă a Comboios de Portugal, a Correios de Portugal, precum și a unei serii de companii mai mici. Trebuie să se elaboreze o strategie pentru „Parpublica”, cu evaluarea posibilității de lichidare sau de integrare în sectorul administrației publice.

(j) Portugalia implementează o legislație de reformă a sistemului asigurărilor de șomaj. Aceasta include reducerea duratei maxime de acordare a ajutorului de șomaj, plafonarea ajutorului de șomaj la o valoare de 2,5 ori mai mare față de indicele de ajutor social, reducerea ajutorului pe durata șomajului, reducerea perioadei minime de cotizare și extinderea la anumite categorii de persoane care lucrează pe cont propriu.

(k) Guvernul pregătește o propunere pentru a alinia sistemul de plăți compensatorii și a reduce nivelul acestuia la media din UE de 8-12 zile per an de activitate și pentru a crea un fond de compensare pentru plățile compensatorii.

(l) Se reduce strictețea reglementărilor referitoare la plata orelor suplimentare și se introduce mai multă flexibilitate în stabilirea programului de lucru.

(m) Portugalia promovează o politică salarială compatibilă cu obiectivele de stimulare a creării de locuri de muncă și de îmbunătățire a competitivității societăților comerciale în vederea corectării dezechilibrelor macroeconomice. Pe perioada programului, orice creșteri ale salariilor minime au loc numai dacă acest lucru este justificat de evoluțiile economice și de pe piața muncii. Se vor lua măsuri în vederea soluționării deficiențelor sistemelor actuale de negocieri salariale, printre care o legislație care să redefinească criteriile și modalitățile de extindere a acordurilor colective de muncă și care să faciliteze acordurile la nivelul societăților comerciale. Până atunci, se suspendă aplicarea extinderilor acordurilor colective.

(n) Se procedează la consolidarea politicilor active legate de piața muncii, în urma revizuirii practicilor actuale și a convenirii unui plan de acțiune.

(o) Se elaborează un plan de acțiune pentru ameliorarea calității învățământului secundar și profesional și a formării profesionale.

(p) Se îmbunătățește funcționarea sistemului judiciar prin implementarea măsurilor propuse în cadrul planului de reformă judiciară și prin auditarea cauzelor nesoluționate, cu scopul de a viza măsuri menite să elimine cauzele nesoluționate de tribunale și să promoveze modalități alternative de soluționare a litigiilor.

(q) Portugalia continuă deschiderea economiei pentru concurență. Guvernul portughez ia măsurile necesare pentru a se asigura că prin acțiunile sale nu se vor crea obstacole în calea liberei circulații a capitalurilor și, în special, că statul portughez sau organismele publice nu încheie, în calitate de acționar, acorduri care ar putea împiedica libera circulație a capitalurilor sau ar putea influența controlul gestiunii societăților. Se liberalizează serviciile profesionale prin îmbunătățirea cadrului de calificare profesională și prin eliminarea restricțiilor impuse profesiilor reglementate. În activitățile imobiliare și de construcții, Portugalia stabilește cerințe mai puțin împovărătoare pentru furnizorii transfrontalieri și analizează obstacolele în calea stabilirii furnizorilor de servicii.

(r) Se îmbunătățesc cadrul concurențial și cadrul de reglementare. Portugalia consolidează independența și resursele principalelor autorități naționale de reglementare, implementează proiectul de lege privind concurența cu scopul de a spori rapiditatea și eficiența punerii în aplicare a regulilor concurenței și asigură intrarea în funcțiune a instanței specializate în domeniile concurenței, reglementării și supravegherii.

(s) În sectorul energetic, Portugalia adoptă măsuri care să faciliteze intrarea pe piață și crearea unei piețe iberice a gazului și ia măsuri suplimentare pentru transpunerea integrală a celui de-al treilea pachet pentru energie al UE. Portugalia ia măsuri pentru a revizui sistemele de sprijin și compensare în domeniul producției de energie electrică. Portugalia ia măsuri pentru a reduce marjele de profit excesive și pentru a elimina deficitul tarifar („defice tarifário”) până în 2020, cu accent pe sistemele de compensare pentru garantarea capacității de producție, regimul special de generare (energie din surse regenerabile – cu excepția sprijinului acordat pe baza sistemelor de licitație – și cogenerare) și regimul normal de generare („CMEC” și „CAE”).

(t) În cazul altor industrii de rețea, mai exact transporturi, telecomunicații și servicii poștale, Portugalia adoptă măsuri suplimentare de promovare a concurenței și a flexibilității.

(u) Portugalia adoptă codul revizuit privind achizițiile publice, contribuind astfel la crearea unui mediu de afaceri mai competitiv și la sporirea eficienței cheltuielilor publice.

(v) Portugalia implementează legislația necesară în domeniul pieței închirierilor de locuințe pentru a spori echilibrul între obligațiile chiriașilor și cele ale proprietarilor, pentru a crește stimulentele pentru renovare și pentru a face piața mai flexibilă și mai dinamică.”

(2) alineatul (8) litera (b) se înlocuiește cu următorul text:

„(b) urmărește îndeaproape planurile prezentate de bănci pentru a atinge o rată a capitalului de bază de nivel 1 (Tier 1) de 10 % cel târziu până la sfârșitul anului 2012. Cerințele de capital care rezultă din evaluarea datoriei suverane pe baza prețurilor pieței, conform

cerințelor Autorității bancare europene, trebuie îndeplinite în iunie 2012, împreună cu implicațiile în materie de capital rezultând din programul special de inspecție la fața locului și din transferul fondurilor de pensii ale băncilor la sistemul public de asigurări sociale. Dacă băncile nu pot îndeplini la timp cerințele de capital, ele ar putea solicita un aport temporar de capital din partea sectorului public, care va fi accesibil pentru băncile private prin intermediul mecanismului de sprijinire a solvabilității bancare în valoare de 12 miliarde EUR instituit în cadrul programului.”

(3) alineatul (8) litera (c) se înlocuiește cu următorul text:

„(c) asigură o reducere echilibrată și ordonată a gradului de îndatorare în sectorul bancar, care rămâne esențială pentru eliminarea permanentă a dezechilibrelor de finanțare. Planurile de finanțare ale băncilor urmăresc o reducere a raportului împrumuturi-depozite la o valoare orientativă de aproximativ 120 % până la încheierea programului și, în cele din urmă, o reducere a dependenței de finanțarea din partea Eurosistemului pe durata programului. Aceste planuri de finanțare se revizuiesc trimestrial.”

(4) alineatul (8) litera (e) se înlocuiește cu următorul text:

„(e) se asigură că banca de stat Caixa Geral de Depósitos (CGD) face obiectul unui proces de reorganizare în vederea majorării adecvate a bazei de capital a departamentului său central bancar. Se preconizează că vânzarea departamentului de asigurări va fi realizată în 2012 în mod direct către un cumpărător final și va contribui la satisfacerea nevoilor de capital suplimentare pentru anul respectiv, în timp ce CGD va continua eforturile de dezinvestire a activelor nestrategice. În măsura în care aceste nevoi nu pot fi satisfăcute din surse interne ale grupului până la sfârșitul lunii iunie 2012, CGD va beneficia de sprijin public din rezerve de lichidități din afara mecanismului de sprijinire a solvabilității bancare.”

(5) alineatul (8) litera (f) se înlocuiește cu următorul text:

„(f) se asigură că fondurile obținute în urma transferului parțial al fondurilor de pensii ale băncilor către sistemul public de asigurări sociale sunt utilizate respectând normele Uniunii în materie de ajutoare de stat și efectuează, cu respectarea strictă a criteriilor de eligibilitate, o cesiune de creanță de maximum 3 miliarde EUR de la bănci către administrația publică, cu menținerea obligațiilor contractuale ale debitorului.”

(6) alineatul (8) litera (g) se înlocuiește cu următorul text:

„(g) dezvoltă și implementează o strategie mai eficientă pentru recuperarea activelor în dificultate ale vehiculelor investiționale specializate cu scopul de a maximiza rentabilitatea pentru contribuabili într-un interval de timp rezonabil.”

(7) alineatul (8) litera (i) se înlocuiește cu următorul text:

„(i) se asigură că băncile au luat în considerare rezultatele disponibile ale programului special de inspecții la fața locului în cadrul testului de rezistență cu un nivel de 6 % al capitalului de bază de nivel 1.”

(8) alineatul (8) litera (j) se elimină.

Articolul 2

Prezenta decizie se adresează Portugaliei.

Articolul 3

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*